

ИМЕ, ПРЕЗИМЕ И ФАМИЛИЯ: _____

F No. _____

ГРУПА: _____

ДАТА _____

ПРОЧЕТЕТЕ ВНИМАТЕЛНО ТЕКСТА И ПОСТАВЕТЕ В НЕГО ВСИЧКИ ИЗПУСНАТИ ВЪТРЕИЗРЕЧЕНСКИ ПУНКТУАЦИОННИ И ГРАФИЧНИ ЗНАЦИ.

Паул Файерабенд съветва в Срещу метода че науката подобно на Църквата трябва да бъде отделена от държавата. Андре Мартине виден френски лингвист в началото на своя труд Елементи на общата лингвистика казва че науката се основава върху безпристрастното наблюдение на факти. В този смисъл научното се противопоставя на предписващото. Ученият казва той трябва да се въздържа да препоръчва избор на едни факти за сметка на други воден от морални или естетически принципи. Когато започва да предписва ученият престава да бъде учен е изводът който се налага от разсъжденията на А. Мартине.

Ученият в областта на хуманитарните и социалните науки е често изкушен да прекрачи границите на научното такова каквото е описано от Андре Мартине и да попадне в значително по-суетния свят на политическото. Като прекрачва тази граница той придобива обществена известност хората започват да го разпознават по улицата. Край на анонимността! Това го окуражава да даде израз на своите пристрастия и предпочитания. И напуска света на научното т.е. на безпристрастното. Започва дори да изразява мнения и по въпроси които не са от неговата компетентност.

В България все още се вярва че науката е истина от последна инстанция и че когато ученият говори по обществени и дори по политически въпроси това е едва ли не Божията истина. Трудно все още се възприема схващането че науката е само един от възможните начини да се говори за света около нас. Пол Джонсън твърди че нито една от големите политически и социални промени в света през 1980-те и 1990-те години е станала с активното участие на интелектуалците. Нещо повече той дори говори за краха на интелектуалците в опитите

си да променят света към по-добро. Университетите според него са традиционните домове на изгубените каузи.

Всъщност обществената и политическата дейност на учения би трябвало да се ограничава само в областта на преподаването защото преподаването е вид обществена и политическа дейност. Може би е вярно твърдението че интелектуалците нямат никакво пряко участие в промените от края на XX век. Но нали тези които промениха света са били обучавани от интелектуалци в училищата в университетите. Интелектуалците са тези които са им посочили къде да намерят интересуващите ги идеи и как да ги интерпретират. Вярно е че академичната свобода и автономия може да допусне и това да обучаваме Осама бен Ладен като по този начин сами му връчваме оръжията с които е възможно да ни унищожи. Такъв риск обаче никога не може да бъде избегнат именно поради спецификата на университетите като особена институция.

20 точки

ПРОЧЕТЕТЕ ВНИМАТЕЛНО ТЕКСТА И ПОПЪЛНЕТЕ ПРАЗНИТЕ МЕСТА, КАТО ИЗБЕРЕТЕ ЕДИН ОТ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРАВОПИСНИ ВАРИАНТИ. ОТБЕЛЕЖЕТЕ ИЗБОРА СИ, КАТО ПОДЧЕРТАЕТЕ ИЛИ ОГРАДИТЕ ПРАВИЛНИЯ. НЕ ПРЕПИСВАЙТЕ ДУМИТЕ!

МУМИИТЕ

Една от най-известните мумии е на ледения човек Йоци, открита през 1991 от алпинисти в _____(Австрийските Алпи/австрийските Алпи). Йоци е бил облечен с кожи и _____(въоражен/въоръжен) с лък, стрели и кама от кремък. Мъжът е бил _____(45-годишен/45 годиншен), когато е умрял преди 5300 години. Някои експерти смятат, че е починал след удар по главата. Според _____(италианско-френски/италианско-френски) екип от учени мъжът е бил ранен със стрела – върхът е се намира и до днес в лявото му рамо, и е умрял от загуба на кръв.

В манастирите в Азия _____(будиски/будистки) монаси са се мумифицирали сами. Тайландецът Луанг По Данг от манастира „Ват Кунараам” решил да напусне този свят на 79 години. През 1973 монахът започнал да пази строга диета, която предизвикала _____(обезводняване/убезвод-

няване) на организма. _____(**Смърта/Смъртта**) го застигнала в поза на медитация. Мумифицираното му тяло е изложено днес в _____(**специална/специална**) стая и привлича много туристи.

Методите за консервиране при различните народи са _____(**зависели/зависели**) от възможностите и традициите им, от средствата, с които са разполагали, от познанията им за _____(**растенията/растенията**) и билките.

Аборигените в _____(**Североизточна Австралия/североизточна Австралия**) консервирани мъртвите, като ги опушвали бавно над огъня, след което завързвали краката и ръцете към тялото. Така роднините можели по-лесно да носят със себе си _____(**варзопчето/варзопчето**) с покойника.

Китайците също запазвали телата цели. Потапяли ги в _____(**особени/особени**) разтвори, след това ги поставяли в един или повече запечатани ковчези, в които слагали живак. Накрая ги заравяли дълбоко в _____(**Земята/земята**) и запълвали дупката с дървени въглища и мидени черупки.

Представителите на _____(**южноперуанската/южноперуанската/Южноперуанската/Южноперуанската**) култура паракас, преживяла разцвет от VIII до II в. пр. Хр., изваждали _____(**някои/някои**) органи от тялото, преди да го опушат. След това го завивали в огромно количество скъпи платна.

Много време за подготовката на покойниците си отделяли и скитите, обитавали земите на север от Черно море в периода от VII до III в. пр. Хр. Според техните _____(**обичаи/обичай**) всички близки на починалия трябвало да се _____(**збогуват/збогуват**) с него и _____(**за това/за това**) било необходимо тялото да се запази по-дълго време. За тази цел се _____(**изваждъл/изваждал**) мозъкът и черепът се пълнел с малки камъчета. Скитските вождове били погребвани заедно с една от жените си, със слугата си и с коня, който са яздели.

ПРОЧЕТЕТЕ ВНИМАТЕЛНО ТЕКСТА И ПОПЪЛНЕТЕ ЛИПСВАЩИТЕ ДУМИ. НА ВСЯКО ПРАЗНО МЯСТО ТРЯБВА ДА ВПИШЕТЕ САМО ПО ЕДНА ГРАФИЧНА ДУМА. ВЪЗМОЖНИЯТ ПРАВИЛЕН ОТГОВОР ЗА ПРОПУСНАТА ДУМА Е ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН; НЕОБХОДИМО Е ДА ВЪЗСТАНОВИТЕ ТЕКСТА ПО СМИСЪЛ.

КАК ДА ПОСТЪПИМ С ПРОТИВНИЯ КОЛЕГА?

Не всяко _____ поведение заслужава намесата ти. Първо се запитай дали имаш право и прецени трезво. Дали дразнещият колега _____ всички или само теб? Ако всички са на твоето _____, може би си прав. Ако обаче всичко у въпросния колега те дразни само теб, тогава _____ проблемът е твой.

Ако искаш да _____ некоректното поведение на колега, не организирай _____ срещу него. Работното място не е _____ поле! Кавгите започват _____, още повече между много хора, а спират трудно, така че не рискувай. Изправи се сам _____ проблема.

По време на самия разговор _____ позитивен. Проведи го _____ и с ясно показано желание да запазите добрия _____ и доброто сътрудничество. За него ще е много по-лесно да ти се противопостави, ако крещиш и си _____, отколкото ако си спокоен, логичен и умерен. Бъди конкретен. Не _____ за добрите отношения между колеги по принцип, а кажи точно какво те притеснява и _____, че държиш да го изгладите.

Не бъди прекалено обвинителен и не прекалявай с описанията на това как те дразни. Заложни на _____ – на това какви искаш да са отношенията ви, както и на това колко ще се _____ на бъдеща приятелска атмосфера.

Ако нищо не _____, можеш да пробваш възможно най-малко контакти с въпросния субект в работата си. Това може да не е генерално _____, но все е нещо. Едва ли си заслужава заради един неприятен човек да напуснеш работа, макар че има хора, които _____ направили и това. Така или иначе, старай се да не позволяваш на противни хора да пречат да професионалното ти развитие.